EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 17.12.2019
COM(2019) 641 final

# ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

## Výroční monitorovací zpráva o provádění programu na podporu strukturálních reforem za rok 2018

{SWD(2019) 442 final}

# ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

## Výroční monitorovací zpráva o provádění programu na podporu strukturálních reforem za rok 2018

## ÚVOD

Evropská komise od roku 2017 řídí **program na podporu strukturálních reforem**, který je zvláštním programem s rozpočtem ve výši 222,8 milionu EUR[1] a jehož cílem je podpořit členské státy při navrhování a provádění institucionálních a správních reforem, jakož i reforem podporujících růst.

Strukturální reformy jsou ze své podstaty **složitými postupy**, jejichž navrhování a provádění vyžadují v každé fázi vysoce specializované znalosti a dovednosti. Některé členské státy nemají k zavedení a provedení strukturálních reforem potřebných k řešení příslušných administrativních, hospodářských a sociálních problémů dostatečné kapacity.

Cílem programu na podporu strukturálních reforem je pomoci členským státům při **řešení těchto problémů** a **posílit jejich schopnost** navrhovat a provádět reformy podporující růst, a to tím, že přispěje k posílení pozice veřejných institucí a správních orgánů a zlepší postupy správy, jakož i výkonnost a odolnost hospodářství a společnosti obecně. Tím by se měla posílit soudržnost a zlepšit konkurenceschopnost, produktivita, udržitelný růst, tvorba pracovních míst a investice.

Tato zpráva poskytuje přehled o **podpoře poskytované v rámci kola programu na podporu strukturálních reforem na rok 2018**. Popisuje postup výběru a provádění projektů a podává přehled o dosavadních výsledcích projektů v rámci programů na podporu strukturálních reforem na rok 2017 i 2018. Je v ní rovněž uveden postup výběru a provádění podpůrných opatření financovaných z dobrovolných převodů do programu na podporu strukturálních reforem, které uskutečnily Řecko a Bulharsko[2].

## PROVÁDĚNÍ PROGRAMU NA PODPORU STRUKTURÁLNÍCH REFOREM V ROCE 2018

**Rok 2018 byl druhým rokem provádění** opatření v rámci programu na podporu strukturálních reforem. Stejně jako v prvním roce se i v druhém roce ukázalo, že **poptávka** ze strany členských států je **vysoká – 24 členských států** předložilo **444 žádostí o podporu**, přičemž jde o **částku, která je dle odhadů pětinásobkem rozpočtu dostupného v rámci programu na podporu strukturálních reforem na rok 2018**.

[1] Rozpočet se zvýšil v souvislosti se změnou původního nařízení o programu na podporu strukturálních reforem (EU) 2017/825 (Úř. věst. L 129, 19.5.2017, s. 1) nařízením (EU) 2018/1671 (Úř. věst. L 284, 12.11.2018, s. 3).

[2] Kromě rozpočtu na program na podporu strukturálních reforem umožňuje článek 11 nařízení o programu na podporu strukturálních reforem a článek 25 a 59 nařízení o společných ustanoveních (EU) č. 1303/2013, aby byl program financován prostřednictvím doplňkových dobrovolných příspěvků členských států ze zdrojů poskytnutých na technickou pomoc z podnětu členských států v rámci evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondy). V roce 2018 provedly dva členské státy (Řecko a Bulharsko) dobrovolné převody do programu na podporu strukturálních reforem (C(2018) 3748 final a C(2018) 5435 final).

Komise žádosti o financování v rámci programu na podporu strukturálních reforem na rok 2018 **posuzovala na základě zásad a kritérií** stanovených v nařízení o programu na podporu strukturálních reforem. Celkově tak bylo vybráno **146 žádostí z 24 členských států**.

Rozdělení vybraných žádostí ve vztahu k hlavním oblastem politiky bylo následující:

- **24 %** v oblasti správy příjmů a správy veřejných financí,
- **23 %** v oblasti růstu a podnikatelského prostředí (včetně klimatu a životního prostředí),
- **21 %** v oblasti trhu práce, vzdělávání, zdravotnictví a sociální politiky,
- **21 %** se týkalo řízení a veřejné správy a
- **11%** žádostí se týkalo finančních služeb a přístupu k financování.

V souladu se zásadou řádného finančního řízení byly upřednostněny žádosti, které umožňovaly **rychlé poskytnutí podpory a urychlené provedení reforem v praxi**, a žádosti zaměřené na **vytčené cíle, u kterých se v praxi očekávaly významné výsledky**.

**93 % žádostí vybraných pro financování v rámci programu na podporu strukturálních reforem v roce 2018 se přímo týká strategických priorit EU**:

- **55 %** se týká provádění reforem v reakci na **výzvy zdůrazněné v procesu evropského semestru** (doporučení pro jednotlivé země a zprávy o jednotlivých zemích),
- **29 %** se týká **provádění priorit Unie** (unie kapitálových trhů, jednotný digitální trh, energetická unie a klima atd.),
- **6 %** se týká **provádění právních předpisů Unie** a
- **3 %** se týkají **provádění ekonomických ozdravných programů EU**.

Zbývajících 8 % souvisí s prováděním vlastních reforem členských států.

K 30. listopadu 2019 bylo **30 %** projektů na podporu reforem prováděných v rámci programu na podporu strukturálních reforem na rok 2018 (vyjma dobrovolných převodů podle článku 11 nařízení o programu na podporu strukturálních reforem) již dokončeno a **70 %** projektů se nadále provádělo v praxi.

Většina **podpůrných opatření** má:

- zdokonalit postupy v daňových správách a zlepšit dodržování daňových předpisů (13 %),
- posílit systémy vzdělávání a odborné přípravy (9 %),
- digitalizovat veřejnou správu (8 %),
- podpořit účinnost a efektivitu veřejného sektoru (8 %),
- zlepšit dostupnost, účinnost a odolnost systémů zdravotní péče (7 %),
- rozvíjet vnitrostátní a přeshraniční kapitálové trhy (5 %).

## POKROK VE VZTAHU K CÍLŮM PROGRAMU

Druhý rok provádění ukazuje, že program na podporu strukturálních reforem může **významně přispět** k úsilí vnitrostátních orgánů členských států o **zjišťování a odstraňování některých strukturálních nedostatků**, které brání navrhování a provádění reforem.

Přispěl například k **přezkumu stávajících postupů tvorby právních předpisů** (např. přijetím nového právního předpisu o řízení státních podniků), **ke zjištění nedostatků a k vypracování doporučení ke zlepšení** (např. doporučení, jak stanovit objektivní kritéria pro nábor, hodnocení a povyšování soudců). Program rovněž pomohl **zvýšit schopnost členských států stanovit účinnější postupy a metodiky** (např. vypracováním hodnocení kvality odborné přípravy učitelů) a/nebo dosáhnout úspěchů na cestě k **účinnějšímu řízení lidských zdrojů** (např. poskytnutím konkrétních přechodových iniciativ v oblasti řízení talentů, strategického vedení lidských zdrojů a budování silnější inovační kultury ve veřejné službě).

Opatření vybraná a prováděná v rámci programu na podporu strukturálních reforem na rok 2018 jsou rovněž navržena tak, aby zajišťovala evropskou přidanou hodnotu. Toho lze dosáhnout prostřednictvím **doplňkovosti a synergií s jinými programy** a opatřeními na vnitrostátní, unijní a mezinárodní úrovni a/nebo tím, že opatření **přispějí k posílení vzájemné důvěry a spolupráce** mezi členskými státy, které jsou příjemci finančních prostředků, a Komisí. Cílem opatření je také umožnit vývoj a provádění řešení, jež se týkají vnitrostátních problémů, ale mají pozitivní dopad i na **problémy přeshraniční nebo celounijní**. Názornými příklady jsou tato podpůrná opatření:

- podpůrná opatření, která **pomáhají zjišťovat nedostatky při provádění Evropského námořního a rybářského fondu** (ENRF),
- podpůrná opatření, která mají **zajistit dodržování právních předpisů EU v oblasti životního prostředí,**
- výměna **osvědčených postupů** s členskými státy, které úspěšně provedly **přezkumy výdajů ve stejných oblastech politiky** jako členský stát podávající žádost,
- podpora **tří různých členských států** při reformě jejich systémů zdravotnictví, jejímž cílem je rozšířit pokrytí a účinnost programů screeningu kolorektálního karcinomu s cílem snížit počet lidí s nádorovým onemocněním.

Ačkoli není náplní této zprávy podrobně rozvést skutečné dopady reforem[3], které členský stát s pomocí podpůrných opatření v rámci programu na podporu strukturálních reforem provedl, lze nicméně konstatovat, že **program na podporu strukturálních reforem je na dobré cestě ke splnění svého obecného cíle.**

Podpůrná opatření prováděná v rámci prvních dvou kol programu na podporu strukturálních reforem (v roce 2017 a 2018) **přispívají k navrhování a provádění institucionálních a správních reforem, jakož i reforem podporujících růst.**

Z projektů realizovaných v rámci prvních dvou kol – v roce 2017 a 2018 – již 123 projektů přispělo k dosažení konkrétních výsledků, mezi něž patří například:

[3] Podle článku 16 nařízení o programu na podporu strukturálních reforem má Komise v polovině období předložit nezávislou hodnotící zprávu, která zahrnuje informace o pokroku dosaženém při plnění cílů programu, účinnosti využívaných zdrojů a evropské přidané hodnotě programu, jakož i o tom, zda jsou cíle a akce nadále relevantní.

- nová strategie vnitřního auditu ve veřejném sektoru,
- doporučení ke stanovení objektivních kritérií pro nábor, hodnocení a povyšování soudců,
- uživatelsky vstřícné internetové nástroje pro malé a střední podniky v členském státě, které podnikům pomáhají lépe pochopit právní rámec a dodržovat jej,
- komplexní informační rámec pro národní vodohospodářský regulační orgán,
- příprava a přijetí právních a správních předpisů a zavedení nástrojů přispívajících ke kvalitě, dostupnosti a dlouhodobé fiskální udržitelnosti systémů zdravotní a dlouhodobé péče,
- provádění reforem v oblasti vzdělávání na základě odborného vedení, odborné přípravy a sofistikovaného audiovizuálního materiálu,
- doporučení zaměřená na usnadnění přezkumu veřejných výdajů na léčivé přípravky určené pro ambulantní pacienty,
- provádění střednědobé daňové strategie a
- vypracování střednědobé strategie pro rozvojovou banku.

## ZÁVĚR

V druhém roce provádění programu na podporu strukturálních reforem se ukázal **nárůst poptávky členských států po prostředcích v rámci programu – 24 členských států předložilo 444 žádostí o podporu** (v rámci programu na podporu strukturálních reforem na rok 2017 předložilo 16 členských států 271 žádostí o podporu).

Celkově první dva roky provádění programu na podporu strukturálních reforem ukázaly, že program může vnitrostátním orgánům pomoci při zjišťování a odstraňování strukturálních nedostatků a překážek při navrhování a provádění reforem. Dokládá to řada **konkrétních výsledků a následných opatření ze strany vlád**.

I když mají podpůrná opatření přispět k procesu reforem, **provedení účinných následných opatření, pokud jde o skutečné provádění reforem, zůstává nadále v pravomoci členského státu, který je příjemcem finančních prostředků**.

Komise bude využívání podpůrných opatření a provádění institucionálních a správních reforem, jakož i reforem podporujících růst, i v nadcházejících letech nadále sledovat.